

การรับรู้ข่าวสารและทัศนคติ
 เกี่ยวกับสารเร่งเนื้อแดงของผู้เลี้ยงสุกร
 ผู้ประกอบการและผู้บริโภคในพื้นที่ภาคเหนือตอนล่าง.....1

องค์ความรู้ “ประชามอาเซียน”
 ตอน แพทย์และพยาบาลความท้าทาย
 ในตลาดศูนย์กลางสุขภาพ
 AEC.....11

รายงานการชันสูตรโรคสัตว์
 เมษายน-มิถุนายน 2558.....13

**การรับรู้ข่าวสารและทัศนคติเกี่ยวกับสารเร่งเนื้อแดงของผู้เลี้ยงสุกร
 ผู้ประกอบการและผู้บริโภคในพื้นที่ภาคเหนือตอนล่าง**

สืบชาติ สัจจวาที¹ นันทศักดิ์ มุสิกศิลป์²

บทคัดย่อ

ทำการศึกษาการรับรู้ข่าวสารและทัศนคติเกี่ยวกับสารเร่งเนื้อแดงโดยการแจกแบบสอบถามให้แก่กลุ่มตัวอย่างของผู้เลี้ยงสุกรหรือผู้ประกอบการ 450 รายและผู้บริโภค 450 ราย ในพื้นที่ภาคเหนือตอนล่าง ระหว่างเดือน มกราคม ถึง กุมภาพันธ์ พ.ศ. 2557 พบว่า ผู้เลี้ยงส่วนใหญ่เป็นเพศชาย (55.78%) อายุอยู่ในช่วง 41-50ปี (30.00%) สถานภาพสมรส (85.78%) ระดับการศึกษาสูงสุดชั้นประถมศึกษา (33.56%) และมีจำนวนสุกรในฟาร์ม 500-1,000 ตัว (35.78%) โดย เพศ อายุ ระดับการศึกษา และจำนวนสุกรในฟาร์ม มีผลต่อคะแนนเฉลี่ยของการทดสอบความรู้เกี่ยวกับสารเร่งเนื้อแดงที่ระดับนัยสำคัญ $P < 0.05$ สำหรับผู้บริโภคส่วนใหญ่เป็นเพศหญิง (53.78%) อายุอยู่ในช่วง 31-40ปี (25.11%) สถานภาพสมรส (68.89%) ระดับการศึกษาสูงสุดชั้นปริญญาตรี (30.44%) และมีอาชีพปัจจุบันเป็นเกษตรกร (26.89%) โดยระดับการศึกษาและอาชีพปัจจุบันต่างมีผลกระทบต่อคะแนนเฉลี่ยของการทดสอบที่ระดับนัยสำคัญ $P < 0.05$ ผู้เลี้ยงสุกร 86.89% และผู้บริโภค 80.22% ตอบถูกรื่องการได้รับสารเร่งเนื้อแดงทำให้เกิดอาการกล้ามเนื้อสั่นกระตุก หัวใจเต้นเร็ว และบางรายมีอาการเป็นลม นอกจากนี้ยังพบอาการทางจิตประสาท อาการปวดหลังในคน อย่างไรก็ตามผู้เลี้ยงสุกร 59.56% และผู้บริโภค 64.89% ตอบผิดในเรื่องสารเร่งเนื้อแดงถูกใช้เพื่อเร่งเนื้อแดงในสุกรเท่านั้น ผู้เลี้ยงสุกรและผู้บริโภคที่เคยได้รับข้อมูลข่าวสารมีคะแนนเฉลี่ยผลการทดสอบความรู้ในเรื่องนี้สูงกว่ากลุ่มที่ไม่เคยได้รับข้อมูลข่าวสาร ผู้ที่ได้รับรู้ข้อมูลข่าวสารผ่านทางวารสารมีคะแนนเฉลี่ยสูงสุดของการทดสอบอย่างมีนัยสำคัญที่ระดับ $P < 0.05$ ผู้เลี้ยงสุกร 59.74% และผู้บริโภค 57.01% มีความ

วัตถุประสงค์

1. เพื่อเผยแพร่ข้อมูลวิชาการด้านสุขภาพสัตว์
2. เพื่อเป็นแหล่งข้อมูลด้านการปศุสัตว์
3. เพื่อเป็นสื่อกลางในการแลกเปลี่ยนความคิดเห็นระหว่างชาวปศุสัตว์

พึงพอใจในเนื้อหาของข้อมูลข่าวสารผ่านสื่อต่างๆ ผู้เลี้ยงสุกร 58.70% และผู้บริโภค 51.71% เห็นว่ามีความเพียงพอของความถี่ของการให้ข้อมูล โทรทัศน์เป็นสื่อที่ผู้เลี้ยงสุกรและผู้บริโภคชอบรับชมและรับชมบ่อยที่สุด ผู้เลี้ยงสุกร 94.67% และผู้บริโภค 93.56% เห็นว่าควรมีการเผยแพร่วิธีการเลือกซื้อเนื้อสุกรอย่างปลอดภัย

คำสำคัญ: ผู้เลี้ยงสุกร ผู้ประกอบการ ผู้บริโภค สารเร่งเนื้อแดง ข่าวสาร ภาคเหนือตอนล่าง

ทะเบียนวิชาการเลขที่ 58(2)-0115-054

¹ ศูนย์วิจัยและพัฒนาการสัตวแพทย์ภาคเหนือตอนล่าง จังหวัดพิษณุโลก 65130

ผู้รับผิดชอบบทความ : eaktino@hotmail.com โทร. 0-5531-2069-70 โทรสาร 0-5531-2069-70

² สำนักงานปศุสัตว์จังหวัดกำแพงเพชร อำเภอเมืองกำแพงเพชร จังหวัดกำแพงเพชร 62000

The Perception and Attitude to Beta- agonist of Swine farmers, Entrepreneurs and Consumers in the Lower Northern Region

Seubchat Saccavadit¹ Nantasak Musiksilp²

Abstract

Study of perception and attitude about Beta-agonist in 450 swine farmers or entrepreneurs and 450 consumers using questionnaires was performed in the lower northern region during January to February 2014. Most of swine farmers in this study were male (55.78%), 41-50 years old (30.00%), married (85.78%), complete their education in elementary school (33.56%) and had 500-1,000 pigs in their farms (35.78%). It was found that gender, age, education level and the number of pigs in farms of the farmers affected the average of knowledge score to Beta-agonist at the $P<0.05$ level of significance. Most of the consumers were female (53.78%), 31-40 years old (25.11%), married (68.89%), graduated in Bachelor's Degree (30.44%) and farming as a current occupation (26.89%). Both education level and current occupation of consumers had effect on the test average score at the $P<0.05$ level of significance. Most swine farmers (86.89%) and consumers (80.22%) chose the right answer that Beta-agonist exposure caused muscular sclerosis, tachycardia and seizure in some cases; along with psychotic symptoms and backache in human. However, the swine farmers (59.56%) and consumers (64.89%) picked the wrong answer that Beta-agonist had been used to accelerate red meat in pigs only. Swine farmers and consumers informed about Beta-agonist concern got the higher average score on the test than those who never obtained the facts. Ones who received the information through journals got the highest average score on the test at the $P<0.05$ level of significance. Most swine farmers and consumers satisfied with the content (59.74% and 57.01%) and the data frequency that they perceived from media (58.70% and 51.71%). Television was the most favorite route for receiving the information. Swine farmers (94.67%) and consumers (93.56%) agreed that how to buy the safety pork products should be instructed in public.

Key words: Swine farmers, entrepreneurs, consumers, Beta-agonist information, Lower Northern Region

Research Paper No. 58(2)-0115-054

¹ Veterinary research and development center lower northern region, Phitsanulok 65130

Corresponding author: e-mail : eaktino@hotmail.com Tel.0-5531-2069-70 Fax. 0-5531-2069 -70

² Kamphaeng Phet Livestock Office , Muang Kamphaeng Phet , Kamphaeng Phet 62000

บทนำ

ตามที่กระทรวงเกษตรและสหกรณ์ได้มีนโยบายเน้นความสำคัญในด้านความปลอดภัยของสินค้าเกษตรและอาหาร โดยจะต้องดำเนินการผลิตสินค้าทางการเกษตรและอาหารให้ได้มาตรฐานและมีความปลอดภัยเพื่อเป็นการคุ้มครองผู้บริโภค จากนโยบายข้างต้นกรมปศุสัตว์ได้ดำเนินการตามพระราชบัญญัติควบคุมคุณภาพอาหารสัตว์ (ฉบับที่ 2) พ.ศ. 2542 โดยกรมปศุสัตว์มีอำนาจบังคับครอบคลุมทั้งผู้ผลิต ผู้ขาย ผู้นำเข้าอาหารสัตว์ ตลอดจนถึงฟาร์มเลี้ยงสุกร (กรมปศุสัตว์, 2552) และจากการที่ผู้เลี้ยงสุกรส่วนหนึ่งมีการลักลอบใช้สารเร่งเนื้อแดงผสมในอาหารสัตว์เพื่อปรับปรุงคุณภาพซากสุกรให้มีเนื้อแดงเพิ่มขึ้นและไขมันลดลงซึ่งทำให้เกิดสารตกค้างในเนื้อสุกร ก่อให้เกิดผลข้างเคียงต่อตัวสัตว์ทำให้สัตว์เกิดอาการหัวใจเต้นเร็วขึ้น ในสัตว์บางชนิดอาจพบการตายของกล้ามเนื้อหัวใจ นอกจากนี้การสร้างความร้อนในตัวสัตว์ที่เพิ่มขึ้น มีผลทำให้สัตว์ทนต่อความร้อนได้น้อยลงและอาจเกิดภาวะเครียดจากความร้อน (heat stress) ได้ (เรืองยุทธ, 2536) สำหรับในคนผลข้างเคียงคือ ทำให้กล้ามเนื้อสั่นกระตุก ขนลุก หัวใจเต้นเร็ว ปวดศีรษะ หากได้รับในปริมาณสูงจะมีอาการคลื่นไส้อาเจียน (สมบุญและคณะ, 2539)

สารเร่งเนื้อแดงหรือสารในกลุ่มเบต้าอะโกนิสต์เป็นสารในกลุ่ม Catecholamine ซึ่งมีสูตรโครงสร้างคล้าย Noradrenaline สามารถออกฤทธิ์เป็นได้ทั้งสารสื่อประสาทและฮอร์โมนโดยจะจับกับตัวรับโดยเฉพาะบนผิวเซลล์ (Beta receptor) สามารถแบ่งตัวรับบนผิวเซลล์เป็น 2 ชนิด คือ เบต้าวัน (β_1) และเบต้าทู (β_2) ตัวรับเบต้าวันจะพบที่หัวใจและระบบประสาท ส่วนตัวรับเบต้าทูจะพบที่หลอดเลือด ท่อทางเดินอาหาร เซลล์ไขมัน และเซลล์กล้ามเนื้อ สามารถดูดซึมได้ดีโดยทางการกิน เมื่อเข้าสู่ร่างกายแล้วจะมีความเข้มข้นสูงสุดในกระแสเลือดภายในเวลา 2.5 ชั่วโมง โดยมีค่า Elimination half life ในเลือดที่ประมาณ 2.7-7 ชั่วโมง จากนั้นส่วนใหญ่จะถูก metabolite ที่ตับ และถูกกำจัดออกโดยทางไตเป็นหลัก โดยจะถูกกำจัดออกจากร่างกายได้ 72% ของปริมาณที่ได้รับภายในเวลา 24 ชั่วโมงทางปัสสาวะและมีค่า Elimination half life ในเลือดที่ประมาณ 4 ชั่วโมง (Douglas Pharmaceuticals Ltd, 1999) สำหรับสารซัลบูตามอลนั้นพบว่าสารซัลบูตามอลมีผลทำให้สุกรกินอาหารลดลง ช่วยปรับปรุงอัตราการเปลี่ยนอาหารเป็นน้ำหนักรูปร่าง (สมโภชน์และคณะ, 2538; Hansen et al., 1997) และมีผลทำให้เปอร์เซ็นต์ไขมันรวมและกระดูกรวมในซากลดลง แต่มีเปอร์เซ็นต์เนื้อแดงรวมในซากเพิ่มขึ้น (สมโภชน์และคณะ, 2538; Warriss et al., 1990; Yen et al., 1990)

จากการตรวจตัวอย่างปัสสาวะสุกรจากฟาร์มสุกร ในพื้นที่ภาคเหนือตอนล่าง ปีงบประมาณ 2554 ถึง 2556 จำนวน 17,801 ตัวอย่าง โดยใช้เทคนิค competitive enzyme linked immunosorbent assay (ELISA) ตัวอย่างปัสสาวะสุกรให้ผลบวกเมื่อใช้เกณฑ์การพิจารณาที่ 2 ppb จากปีงบประมาณ 2554 ถึง 2556 เท่ากับ 3.12%, 3.78% และ 3.32% ตามลำดับ แสดงให้เห็นว่าในพื้นที่ภาคเหนือตอนล่าง ยังคงมีการละเมิดใช้สารเร่งเนื้อแดงอย่างต่อเนื่อง การศึกษานี้จึงมีวัตถุประสงค์ที่จะศึกษา การรับรู้ข่าวสารและทัศนคติของผู้เลี้ยงหรือผู้ประกอบการ ตลอดจนผู้บริโภคในพื้นที่ภาคเหนือตอนล่าง เพื่อที่จะทราบสถานการณ์ของการรับรู้และทัศนคติ เกี่ยวกับสารเร่งเนื้อแดงของผู้เลี้ยงหรือผู้ประกอบการและผู้บริโภค อันจะนำไปสู่การปรับปรุงสื่อและพัฒนาวิธีการกระตุ้นการรับรู้ข่าวสารเกี่ยวกับสารเร่งเนื้อแดง เพื่อแก้ปัญหาเกี่ยวกับสารเร่งเนื้อแดงต่อไป

อุปกรณ์และวิธีการ

พื้นที่ศึกษา คือ ภาคเหนือตอนล่าง จำนวน 9 จังหวัด ได้แก่ กำแพงเพชร ตาก นครสวรรค์ พิจิตร พิษณุโลก เพชรบูรณ์ สุโขทัย อุตรดิตถ์ และอุทัยธานี

ประชากรศึกษา/ตัวอย่าง แบ่งเป็น 2 กลุ่ม โดยกลุ่มตัวอย่างในการศึกษา ใช้การคำนวณขนาดของกลุ่มตัวอย่างตามสูตรของ Taro Yamane (Yamane, 1973) กำหนดความเชื่อมั่นที่ 95% ความผิดพลาดไม่เกิน 5% (สุทธิพลและจุฬารัตน์, 2556) สูตร $n = N/1+Ne^2$ โดย n = ขนาดตัวอย่างที่คำนวณได้

N = จำนวนประชากรที่ทราบค่า

e = ค่าความคลาดเคลื่อนที่ยอมรับได้

คือ

1) กลุ่มผู้เลี้ยงสุกรหรือผู้ประกอบการในพื้นที่ภาคเหนือตอนล่าง จำนวน 23,244 ราย (ศูนย์สารสนเทศ กรมปศุสัตว์, 2556) จะได้ขนาดของตัวอย่างเท่ากับ 393 คน และเพื่อป้องกันความผิดพลาดจากการตอบแบบสอบถามที่ไม่สมบูรณ์จึงสำรองกลุ่มตัวอย่างเพิ่มอีก 57 คน รวมขนาดกลุ่มตัวอย่างทั้งสิ้น 450 คน และเลือกกลุ่มตัวอย่างในการตอบแบบสอบถามโดยวิธีการแจกแบบทดสอบแบบสุ่มอย่างง่าย (simple random sampling)

2) กลุ่มผู้บริโภคในพื้นที่ภาคเหนือตอนล่าง จำนวน 6,117,261 คน (ราชกิจจานุเบกษา, 2556) จะได้ขนาดของตัวอย่างเท่ากับ 400 คน และเพื่อป้องกันความผิดพลาดจากการตอบแบบสอบถามที่ไม่สมบูรณ์จึงสำรองกลุ่มตัวอย่างเพิ่มอีก 50 คน รวมขนาดกลุ่มตัวอย่างทั้งสิ้น 450 คน และเลือกกลุ่มตัวอย่างในการตอบแบบสอบถามโดยวิธีการแจกแบบทดสอบแบบสุ่มอย่างง่าย (simple random sampling)

เครื่องมือที่ใช้ในการศึกษา คือ แบบสอบถามและแบบทดสอบที่สร้างขึ้นจำนวน 2 ชุด ใช้กับ 2 กลุ่ม โดยแต่ละชุดแบ่งเป็น 4 ส่วน คือ ส่วนที่ 1 ข้อมูลพื้นฐาน ส่วนที่ 2 ความรู้และทัศนคติเกี่ยวกับสารเร่งเนื้อแดง ส่วนที่ 3 การรับรู้ข่าวสารเกี่ยวกับสารเร่งเนื้อแดง และส่วนที่ 4 ปัญหาและข้อเสนอแนะเกี่ยวกับสารเร่งเนื้อแดง

วิธีการวิจัย

1. ทดสอบแบบสอบถามและแบบทดสอบกับประชากรแบบไม่เฉพาะเจาะจง ในตำบลห้างฉัตร จังหวัดลำปาง
2. แจกแบบสอบถามให้กลุ่มผู้เลี้ยงสุกรหรือผู้ประกอบการจำนวน 450 ชุด และกลุ่มผู้บริโภคจำนวน 450 ชุด ในช่วงเดือน มกราคม ถึง กุมภาพันธ์ พ.ศ. 2557 จากนั้นทำการตรวจสอบแบบสอบถามและทำการแยกแบบสอบถามที่ไม่สมบูรณ์ออก
3. วิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้โปรแกรมคอมพิวเตอร์และวิเคราะห์ทางสถิติเชิงพรรณนา (descriptive statistic)

ผลและวิจารณ์

ผลการทดสอบแบบสอบถามและแบบทดสอบจำนวน 20 ชุด เพื่อตรวจสอบความใช้ได้ของแบบทดสอบ ได้ค่าดัชนีความยากง่ายอยู่ระหว่าง 0.3-0.8 ค่าดัชนีอำนาจจำแนกอยู่ระหว่าง 0.2-0.8 และค่าความเที่ยงจากวิธี Kuder-Richardson 20 อยู่ที่ 0.631 (นิคม, 2550) โดยผลจากการแจกแบบสอบถามให้กลุ่มผู้เลี้ยงสุกรหรือผู้ประกอบการจำนวน 450 ชุด และกลุ่มผู้บริโภคจำนวน 450 ชุด ในช่วงเดือน มกราคม ถึง กุมภาพันธ์ พ.ศ. 2557 ดังตารางที่ 1-6

จากตารางที่ 1 พบว่าผู้เลี้ยงสุกรหรือผู้ประกอบการ ที่ตอบแบบสอบถามและแบบทดสอบส่วนใหญ่เป็นเพศชาย (55.78%) อายุอยู่ในช่วง 41-50ปี (30.00%) สถานภาพสมรส (85.78%) ระดับการศึกษาสูงสุดชั้นประถมศึกษา (33.56%) และมีจำนวนสุกรในฟาร์ม 500-1,000ตัว (35.78%) โดยพบว่าคะแนนเฉลี่ยของผลการทดสอบความรู้เกี่ยวกับสารเร่งเนื้อแดงขึ้นกับ เพศ อายุ ระดับการศึกษาสูงสุด และจำนวนสุกรในฟาร์ม ของผู้เลี้ยงสุกรหรือผู้ประกอบการที่ระดับนัยสำคัญ $P < 0.05$ ส่วนสถานภาพสมรสของผู้เลี้ยงสุกรหรือผู้ประกอบการกับผลคะแนนเฉลี่ย มีความแตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ $P > 0.05$ ทั้งนี้ผู้เลี้ยงสุกรหรือผู้ประกอบการ มีคะแนนเฉลี่ยของผลการทดสอบความรู้เกี่ยวกับสารเร่งเนื้อแดงของเพศชาย (6.78 คะแนน) สูงกว่าเพศหญิง (6.41 คะแนน) ช่วงอายุ 31-40ปีมีคะแนนเฉลี่ยสูงที่สุด (7.04 คะแนน) ระดับการศึกษาสูงกว่าปริญญาตรีขึ้นไปมีคะแนนเฉลี่ยสูงที่สุด (7.75 คะแนน) และจำนวนสุกรในฟาร์มตั้งแต่ 500-1,000ตัวมีคะแนนเฉลี่ยสูงที่สุด (7.30 คะแนน) อาจเป็นเพราะผู้เลี้ยงสุกรหรือผู้ประกอบการเพศชายส่วนใหญ่เป็นเจ้าของกิจการสอดคล้องกับข้อมูลของกรมส่งเสริมสหกรณ์ (2557) ที่พบว่ากลุ่มเกษตรกรเลี้ยงสัตว์มีสมาชิกเพศชายมากกว่าเพศหญิง ดังนั้นเพศชายจึงมักจะเป็นตัวแทนหรือได้รับโอกาสที่จะได้รับความรู้ข้อมูลข่าวสารมากกว่าเพศหญิง สำหรับช่วงอายุ 31-40ปี ส่วนใหญ่เป็นช่วงของวัยทำงานสร้างเนื้อสร้างตัว สร้างฐานะ สร้างครอบครัว เป็นวัยที่เริ่มมีการวางแผน สำหรับอนาคตทั้งในเรื่องอนาคตของตนเอง รายได้เริ่มมีมากขึ้น เนื่องจากประสบการณ์การทำงานสูงขึ้น (สหกรณ์ออมทรัพย์ชลประทานแม่กลองจำกัด, 2544) จึงอาจส่งผลให้ผู้เลี้ยงสุกรหรือผู้ประกอบการกลุ่มนี้มีคะแนนเฉลี่ยสูงกว่ากลุ่มอื่น จำนวนสุกรในฟาร์มตั้งแต่ 500-1,000ตัว จัดเป็นฟาร์มสุกรขนาดกลางตามประกาศกระทรวงเกษตรและ

ตารางที่ 1 เปรอ์เซ็นต์ข้อมูลของผู้เลี้ยงหรือผู้ประกอบการ และผู้บริโภค และคะแนนเฉลี่ยผลการทดสอบความรู้เกี่ยวกับ สารเร่งเนื้อแดง

ข้อมูล	ผู้เลี้ยงหรือผู้ประกอบการ		ผู้บริโภค	
	จำนวน (%)	คะแนนเฉลี่ย	จำนวน (%)	คะแนนเฉลี่ย
เพศ				
ชาย	251 (55.78)	6.78	208 (46.22)	5.78
หญิง	199 (44.22)	6.41	242 (53.78)	5.73
อายุ				
อายุน้อยกว่า 20 ปี	18 (4.00)	5.89	38 (8.44)	5.29
อายุ 21-30 ปี	59 (13.11)	6.24	100 (22.22)	5.69
อายุ 31-40 ปี	106 (23.56)	7.04	113 (25.11)	6.14
อายุ 41-50 ปี	135 (30.00)	6.99	82 (18.22)	5.63
อายุ 51-60 ปี	95 (21.11)	6.18	75 (16.67)	5.84
อายุ 60 ปี ขึ้นไป	37 (8.22)	6.03	42 (9.33)	5.36
สถานภาพสมรส				
โสด	64 (14.22)	6.23	140 (31.11)	5.87
สมรส	386 (85.78)	6.68	310 (68.89)	5.70
ระดับการศึกษาสูงสุด				
ไม่ได้รับการศึกษา	20 (4.44)	5.75	9 (2.00)	5.67
ประถมศึกษา	151 (33.56)	6.06	122 (27.11)	5.39
มัธยมศึกษา	135 (30.00)	6.71	115 (25.56)	5.42
อนุปริญญา	57 (12.67)	7.05	48 (10.67)	5.56
ปริญญาตรี	83 (18.44)	7.34	137 (30.44)	6.34
สูงกว่าปริญญาตรีขึ้นไป	4 (0.89)	7.75	19 (4.22)	6.42
จำนวนสุกรในฟาร์ม				
น้อยกว่า 50ตัว	139 (30.89)	5.85	-	-
50 -100ตัว	37 (8.22)	6.70	-	-
100 – 500ตัว	64 (14.22)	6.67	-	-
500 – 1,000ตัว	161 (35.78)	7.30	-	-
มากกว่า 1,000ตัว	49 (10.89)	6.43	-	-
อาชีพปัจจุบัน				
รับจ้าง	-	-	94 (20.89)	5.60
ข้าราชการ/พนักงานราชการ/ พนักงานรัฐวิสาหกิจ	-	-	102 (22.67)	6.62
เกษตรกร	-	-	121 (26.89)	5.58
ค้าขาย	-	-	81 (18.00)	5.31
นักเรียนนักศึกษา	-	-	52 (11.56)	5.44

สหกรณ์ เรื่องมาตรฐานฟาร์มเลี้ยงสุกรของประเทศไทย พ.ศ. 2542 ลงวันที่ 3 พฤศจิกายน 2542 (สำนักพัฒนาระบบและรับรองมาตรฐานสินค้าปศุสัตว์, 2557) ซึ่งกลุ่มนี้มีศักยภาพที่จะปรับไปเป็นฟาร์มสุกรขนาดใหญ่ได้โดยผู้เลี้ยงสุกรหรือผู้ประกอบการต้องมีความใส่ใจในกฎระเบียบมากกว่าฟาร์มสุกรขนาดเล็กและจำเป็นที่จะต้องศึกษากฎระเบียบเพื่อที่จะปรับเข้าสู่ฟาร์มสุกรขนาดใหญ่ต่อไปจึงอาจส่งผลให้กลุ่มนี้มีคะแนนที่สูงกว่ากลุ่มอื่น ส่วนระดับการศึกษาสูงสุดที่มีผลต่อระดับคะแนนเฉลี่ยนั้นผลสอดคล้องกับ สุรพันธ์ และ สวัสดิ์ (2557) ที่พบว่า ระดับการศึกษาของพนักงานที่แตกต่างกันมี

ระดับความรู้แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญที่ระดับ $P < 0.05$ โดยจากการศึกษาที่ระดับการศึกษาสูงกว่าปริญญาตรีขึ้นไปมีคะแนนเฉลี่ยสูงที่สุดน่าจะมาจากการที่ผู้ที่มีระดับการศึกษาสูงจะมีโอกาสได้รับความรู้และข่าวสาร รวมถึงสามารถเข้าถึงข้อมูลที่สนใจและทำความเข้าใจเกี่ยวกับข้อมูลนั้นๆ ได้มากกว่าผู้อยู่ในระดับการศึกษาอื่น

ส่วนของผู้บริโภคที่ตอบแบบสอบถามและแบบทดสอบส่วนมากเป็นเพศหญิง (53.78%) อายุอยู่ในช่วง 31-40 ปี (25.11%) สถานภาพสมรส (68.89%) ระดับการศึกษาสูงสุดชั้นปริญญาตรี (30.44%) และมีอาชีพปัจจุบันเป็นเกษตรกร (26.89%) โดยพบว่าคะแนนเฉลี่ยขึ้นกับ ระดับการศึกษาสูงสุดและอาชีพปัจจุบันของผู้บริโภคที่ระดับนัยสำคัญ $P < 0.05$ ทั้งนี้ผู้บริโภคที่ระดับการศึกษาสูงกว่าปริญญาตรีขึ้นไปมีคะแนนเฉลี่ยของผลการทดสอบความรู้เกี่ยวกับสารเร่งเนื้อแดงสูงที่สุด (6.42 คะแนน) และอาชีพข้าราชการ/พนักงานราชการ/พนักงานรัฐวิสาหกิจมีคะแนนเฉลี่ยสูงที่สุด (6.62 คะแนน) ส่วนเพศ อายุ และสถานภาพสมรสของผู้บริโภคกับผลคะแนนเฉลี่ย มีความแตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ $P > 0.05$ สอดคล้องกับ สุรพันธ์ และ สวัสดิ์ (2557) ที่พบว่าตำแหน่งงานของพนักงานที่แตกต่างกันมี ระดับความรู้เกี่ยวกับระบบการผลิตแตกต่างกัน อย่างมีนัยสำคัญที่ระดับ $P < 0.05$ อาจเป็นเพราะการประกอบอาชีพปัจจุบันที่แตกต่างกันทำให้มีความสนใจในข้อมูลข่าวสารที่แตกต่างกันโดย อาชีพข้าราชการ/พนักงานราชการ/พนักงานรัฐวิสาหกิจนั้นมีโอกาสได้รับข้อมูลข่าวสารเกี่ยวกับสารเร่งเนื้อแดงของทางราชการจึงทำให้กลุ่มอาชีพนี้มีคะแนนสูงกว่ากลุ่มอื่นๆ ส่วนระดับการศึกษาสูงน่าจะมีส่วนเช่นเดียวกันกับกลุ่มผู้เลี้ยงสุกรหรือผู้ประกอบการ

ตารางที่ 2 เพอร์เซ็นต์ของผู้ทำแบบทดสอบความรู้เกี่ยวกับสารเร่งเนื้อแดงได้ถูกต้อง ของผู้เลี้ยงสุกรหรือผู้ประกอบการ และผู้บริโภค แยกเป็นรายหัวข้อ

หัวข้อ	ผู้เลี้ยงสุกรหรือผู้ประกอบการ (n=450) (%)	ผู้บริโภค (n=450) (%)
สารเร่งเนื้อแดงที่ใช้ในสุกรเป็นยาที่ใช้เพื่อรักษาโรคเกี่ยวกับหลอดลม เช่น โรคหอบหืดในคน	64.89	54.67
สารเร่งเนื้อแดงถูกใช้เพื่อเร่งเนื้อแดงในสุกรเท่านั้น	40.44	35.11
สารเร่งเนื้อแดงถูกใช้ในอาหารสัตว์เพื่อปรับปรุงคุณภาพซากสุกรให้มีเนื้อแดงเพิ่มขึ้นและไขมันลดลงซึ่งทำให้เกิดการตกค้างในเนื้อสุกร	86.22	76.22
สารเร่งเนื้อแดงก่อให้เกิดผลข้างเคียงต่อตัวสัตว์ทำให้สัตว์เกิดอาการหัวใจเต้นเร็วขึ้นในสัตว์บางชนิดอาจพบการตายของกล้ามเนื้อหัวใจ	79.56	78.44
สารเร่งเนื้อแดงเป็นอันตรายต่อเด็ก และสตรีมีครรภ์ เท่านั้น	58.44	48.00
สารเร่งเนื้อแดง ractopamine สามารถใช้เร่งเนื้อแดงในประเทศไทยได้อย่างถูกต้องตามกฎหมาย	67.56	50.89
สารเร่งเนื้อแดงเมื่อได้รับเข้าสู่ร่างกายจะไม่สามารถขับออกจากร่างกายได้	46.00	36.67
การได้รับสารเร่งเนื้อแดงทำให้เกิดอาการกล้ามเนื้อสั่นกระตุก หัวใจเต้นเร็ว และบางรายมีอาการเป็นลม นอกจากนี้ยังพบอาการทางจิตประสาท อาการปวดหลัง ในคน	86.89	80.22
สารเร่งเนื้อแดงเป็นสารกันเสียชนิดหนึ่ง ทำให้เนื้อสัตว์มีความสดเป็นเวลานาน	56.00	42.89
สารเร่งเนื้อแดงทำให้เกิดการสร้างความร้อนในตัวสัตว์ที่เพิ่มขึ้น มีผลทำให้สัตว์ทนต่อความร้อนได้ลดน้อยลงและอาจเกิดภาวะเครียดจากความร้อน (heat stress) ได้	75.78	72.22

จากตารางที่ 2 พบว่าผู้เลี้ยงสุกรหรือผู้ประกอบการและผู้บริโภคตอบถูกเรื่องการได้รับสารเร่งเนื้อแดงทำให้เกิดอาการกล้ามเนื้อสั่นกระตุก หัวใจเต้นเร็ว และบางรายมีอาการเป็นลม นอกจากนี้ยังพบอาการทางจิตประสาท อาการปวดหลังในคน มากที่สุด (86.89% และ 80.22% ตามลำดับ) และพบว่าตอบผิดมากที่สุดคือเรื่องสารเร่งเนื้อแดงถูกใช้เพื่อเร่งเนื้อแดงในสุกรเท่านั้น (59.56% และ 64.89% ตามลำดับ)

ตารางที่ 3 ข้อมูลผู้เลี้ยงสุกรหรือผู้ประกอบการและผู้บริโภคที่ได้เคยได้รับหรือไม่ได้รับข้อมูลข่าวสารเกี่ยวกับสารเร่งเนื้อแดง และคะแนนของผู้ทำแบบทดสอบความรู้เกี่ยวกับสารเร่งเนื้อแดง

หัวข้อ	จำนวน (%)	คะแนนเฉลี่ย
ผู้เลี้ยงสุกรหรือผู้ประกอบการ		
รับรู้	385 (85.56)	6.67
ไม่รับรู้	65 (14.44)	6.29
ผู้บริโภค		
รับรู้	321 (71.33)	5.86
ไม่รับรู้	129 (28.67)	5.49

จากตารางที่ 3 พบว่าคะแนนเฉลี่ยขึ้นกับการที่ได้เคยได้รับหรือไม่ได้รับข้อมูลข่าวสารของผู้บริโภค ที่ระดับนัยสำคัญ $P < 0.05$ ซึ่งพบว่าทั้งผู้เลี้ยงสุกรหรือผู้ประกอบการและผู้บริโภคที่เคยได้รับข้อมูลข่าวสารมีคะแนนเฉลี่ย (6.67 และ 5.86 ตามลำดับ) สูงกว่ากลุ่มที่ไม่เคยได้รับข้อมูลข่าวสาร (6.29 และ 5.49 ตามลำดับ)

ตารางที่ 4 เปอร์เซนต์ของผู้เลี้ยงสุกรหรือผู้ประกอบการและผู้บริโภคที่ได้รับรู้ข้อมูลข่าวสารเกี่ยวกับสารเร่งเนื้อแดงผ่านทางสื่อต่างๆ และคะแนนของผู้ทำแบบทดสอบความรู้เกี่ยวกับสารเร่งเนื้อแดงโดยได้รับข้อมูลผ่านทางสื่อต่างๆ

หัวข้อ	ผู้เลี้ยงสุกรหรือผู้ประกอบการ (n=385)		ผู้บริโภค (n = 321)	
	จำนวน (%)	คะแนนเฉลี่ย	จำนวน (%)	คะแนนเฉลี่ย
โทรทัศน์	178 (46.23)	6.61	230 (71.65)	5.94
วิทยุ	50 (12.99)	6.56	87 (27.10)	5.90
หนังสือพิมพ์	48 (12.47)	6.73	85 (26.48)	6.38
นิตยสาร	41 (10.65)	6.88	67 (20.87)	6.42
วารสาร	78 (20.26)	8.51	64 (19.94)	6.55
เอกสาร แผ่นพับ	120 (31.17)	7.69	111 (34.58)	6.25
สื่ออิเล็กทรอนิกส์	78 (20.26)	5.94	131 (40.81)	6.05
เจ้าหน้าที่ปศุสัตว์	297 (77.40)	6.72	177 (55.14)	5.93
เจ้าหน้าที่สาธารณสุข	62 (16.10)	6.26	73 (22.74)	6.14
เพื่อนบ้าน/คนรู้จัก	54 (14.03)	5.70	62 (19.31)	5.48
สถานศึกษา	25 (6.49)	6.56	41 (12.77)	6.22

เมื่อพิจารณาข้อมูลสารรับรู้ผ่านสื่อต่างๆ พบว่าคะแนนเฉลี่ยของผู้เลี้ยงสุกรหรือผู้ประกอบการและผู้บริโภคขึ้นกับช่องทางของสื่อที่ได้รับข้อมูลข่าวสารที่ระดับนัยสำคัญ $P < 0.05$ ทั้งนี้จากตารางที่ 4 พบว่าผู้เลี้ยงสุกรหรือผู้ประกอบการและผู้บริโภคที่ได้รับรู้ข้อมูลข่าวสารผ่านทางวารสารมีคะแนนเฉลี่ยสูงสุด (8.51 คะแนน และ 6.55 คะแนนตามลำดับ) อาจเป็นเพราะวารสารเป็นสิ่งพิมพ์ที่เสนอเรื่องราวต่างๆ อยู่ในฉบับเดียวกัน เรื่องจะจบในฉบับหรือต่อเนื่องกันจบในหลายฉบับเนื้อหาภายในเป็นด้านวิชาการมากกว่าด้านบันเทิง การจัดทำวารสารมีขึ้นเพื่อสนองนโยบายและความต้องการของหน่วยงาน สมาคม องค์กร หรือสถาบันต่างๆ โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อการเผยแพร่ข้อมูล ความรู้ บทความทางวิชาการ ผลงานการวิจัย ความรู้ทางวิชาการ ความก้าวหน้าทางวิทยาการ และใช้เป็นเอกสารอ้างอิงทางวิชาการ (เทคโนโลยีทางการพิมพ์, 2557) นอกจากนี้ผู้เลี้ยงสุกรหรือผู้ประกอบการ และผู้บริโภคที่ได้รับรู้ข้อมูลข่าวสารผ่านทางสื่อต่างๆ ส่วนใหญ่เห็นว่าความถี่ในการเผยแพร่สื่อมีความเพียงพอ (58.70% และ 51.71% ตามลำดับ) และส่วนใหญ่มองมีความพึงพอใจต่อข้อมูลข่าวสารผ่านทางสื่อต่างๆ ที่ได้รับ (59.74% และ 57.01% ตามลำดับ)

ตารางที่ 5 ข้อมูลช่องทางการรับชมสื่อและความถี่ในการรับชมของผู้เลี้ยงสุกรหรือผู้ประกอบการและผู้บริโภค

หัวข้อ	จำนวนที่รับชม (%)	จำนวนผู้รับชมในแต่ละความถี่ (%)				
		เป็นประจำทุกวัน	5-6 วันต่อสัปดาห์	3-4 วันต่อสัปดาห์	1-2 วันต่อสัปดาห์	1-4 วันต่อเดือน
ผู้เลี้ยงสุกรหรือผู้ประกอบการ (n=450)						
โทรทัศน์	437 (97.11)	61.56	14.87	8.70	11.21	3.66
วิทยุ	390 (86.67)	37.95	19.49	15.64	17.44	9.49
หนังสือพิมพ์	337 (74.89)	26.71	17.80	20.18	16.32	18.99
นิตยสาร	268 (59.56)	16.42	14.55	14.55	28.73	25.75
วารสาร	231 (51.33)	20.35	12.99	16.45	27.27	22.94
เอกสาร แผ่นพับ	227 (50.44)	15.42	12.78	13.66	19.82	38.33
สื่ออิเล็กทรอนิกส์	222 (49.33)	32.88	15.77	11.71	17.57	22.07
ผู้บริโภค (n = 450)						
โทรทัศน์	408 (90.67)	62.25	9.07	18.63	6.13	3.92
วิทยุ	344 (76.44)	29.65	14.24	20.93	18.90	16.28
หนังสือพิมพ์	340 (75.56)	21.18	16.18	20.59	21.47	20.59
นิตยสาร	276 (61.33)	11.59	17.03	17.39	20.65	33.33
วารสาร	270 (60.00)	10.74	10.74	17.78	26.67	34.07
เอกสาร แผ่นพับ	277 (61.56)	12.27	11.55	16.61	23.10	36.46
สื่ออิเล็กทรอนิกส์	294 (65.33)	35.03	14.97	18.71	13.27	18.03

จากตารางที่ 5 พบว่าผู้เลี้ยงสุกรหรือผู้ประกอบการ มีพฤติกรรมการบริโภคสื่อและความถี่ในการบริโภคผ่านทางโทรทัศน์มากที่สุดคิดเป็น 97.11% โดย 61.56% รับชมเป็นประจำทุกวัน เช่นเดียวกับผู้บริโภคที่มีพฤติกรรมการบริโภคสื่อผ่านทางโทรทัศน์มากที่สุดคิดเป็น 90.67% โดย 62.25% รับชมเป็นประจำทุกวัน สอดคล้องกับศูนย์วิชาการสำนักงานกองทุนสนับสนุนการเสริมสร้างสุข (2553) ที่ว่าผลจากการสำรวจสื่อมวลชน พ.ศ. 2551 โดยสำนักงานสถิติแห่งชาติ พบว่า คนไทยที่มีอายุตั้งแต่ 6 ปีขึ้นไป นิยมชมโทรทัศน์มากที่สุด (64.7%)

ตารางที่ 6 เปรอ์เซ็นต์ของทัศนคติเกี่ยวกับสารเร่งเนื้อแดงของผู้เลี้ยงสุกรหรือผู้ประกอบการและผู้บริโภคแยกเป็นรายหัวข้อ

หัวข้อ	ผู้เลี้ยงสุกรหรือผู้ประกอบการ		ผู้บริโภค	
	เห็นด้วย (%)	ไม่เห็นด้วย (%)	เห็นด้วย (%)	ไม่เห็นด้วย (%)
ควรมีการแก้กฎหมายเพื่อลดช่องว่างและเป็นการเพิ่มความเข้มงวดในการจัดการสารเร่งเนื้อแดง	81.56	18.44	83.33	16.67
ไม่ควรอนุญาตให้ใช้สารเร่งเนื้อแดงทุกตัว	74.44	25.56	74.44	25.56
ควรมีการตรวจสอบควบคุมสารเร่งเนื้อแดงในสัตว์ชนิดอื่นนอกเหนือจากสุกร	79.11	20.89	82.44	17.56
ควรมีการแจ้งผลการตรวจสอบสารเร่งเนื้อแดงให้ประชาชนทราบเป็นระยะๆ	89.78	10.22	80.22	19.78
ควรมีการเผยแพร่วิธีการเลือกซื้อเนื้อสุกรอย่างปลอดภัย	94.67	5.33	93.56	6.44

จากตารางที่ 6 พบว่าผู้เลี้ยงสุกรหรือผู้ประกอบการมีความเห็นว่าควรมีการเผยแพร่วิธีการเลือกซื้อเนื้อสุกรอย่างปลอดภัยมากที่สุด (94.67%) ตามด้วยควรมีการแจ้งผลการตรวจสอบสารเร่งเนื้อแดงให้ประชาชนทราบเป็นระยะๆ

(89.78%) และควรมีการแก้กฎหมายเพื่อลดช่องว่างและเป็นการเพิ่มความเข้มงวดในการจัดการสารเร่งเนื้อแดง (81.56%) ส่วนผู้บริโภคมองเห็นว่าควรมีการเผยแพร่วิธีการเลือกซื้อเนื้อสุกรอย่างปลอดภัยมากที่สุด (93.56%) ตามด้วยควรมีการแก้กฎหมายเพื่อลดช่องว่างและเป็นการเพิ่มความเข้มงวดในการจัดการสารเร่งเนื้อแดง (83.33%) และควรมีการตรวจสอบควบคุมสารเร่งเนื้อแดงในสัตว์ชนิดอื่น นอกเหนือจากสุกร (82.44%)

บทสรุปและข้อเสนอแนะ

จากการแจกแบบสอบถามให้กลุ่มผู้เลี้ยงสุกรหรือผู้ประกอบการและกลุ่มผู้บริโภค ในพื้นที่ภาคเหนือตอนล่าง พบว่า คะแนนเฉลี่ยของผลการทดสอบความรู้เกี่ยวกับสารเร่งเนื้อแดงขึ้นกับ เพศ อายุ ระดับการศึกษาสูงสุด และจำนวนสุกรในฟาร์ม ในส่วนของผู้เลี้ยงสุกรหรือผู้ประกอบการ และขึ้นกับ ระดับการศึกษาสูงสุด และอาชีพปัจจุบัน ในส่วนของผู้บริโภคที่ระดับนัยสำคัญ $P < 0.05$ จึงควรนำผลการศึกษามาใช้พิจารณาในกลุ่มเป้าหมายในการให้ความรู้เกี่ยวกับสารเร่งเนื้อแดง เช่น ในกลุ่มผู้เลี้ยงสุกรหรือผู้ประกอบการก็ควรเลือกกลุ่มเป้าหมายเป็นผู้ประกอบการเพศชาย ที่อยู่ในช่วงอายุ 31-40 ปี มีระดับการศึกษาสูงกว่าปริญญาตรีขึ้นไป และมีจำนวนสุกรในฟาร์มตั้งแต่ 500 – 1,000 ตัว ส่วนผู้บริโภคก็ควรเลือกกลุ่มเป้าหมายที่มีระดับการศึกษาสูงกว่าปริญญาตรีขึ้นไปและประกอบอาชีพข้าราชการ/พนักงานราชการ/พนักงานรัฐวิสาหกิจ ซึ่งเป็นกลุ่มที่มีผลสัมฤทธิ์ที่ดีก็ควรส่งเสริมมุ่งเน้นในกลุ่มดังกล่าวมากขึ้นในแง่ของประสิทธิภาพจากวิธีส่งเสริมแบบปัจจุบัน อย่างไรก็ตามสำหรับกลุ่มอื่นๆ ผู้ที่เกี่ยวข้องจะต้องพิจารณาปรับปรุงรูปแบบหรือสื่อต่างๆ ให้หลากหลาย สร้างการเรียนรู้และการรับรู้เกี่ยวกับสารเร่งเนื้อแดงให้มากขึ้น เพื่อดึงดูดและทำให้เกิดความสนใจอันจะนำไปสู่ความเข้าใจที่มากขึ้นเกี่ยวกับสารเร่งเนื้อแดงในกลุ่มดังกล่าว และจากผลการศึกษานี้จะเห็นได้ว่าทั้งผู้เลี้ยงสุกรหรือผู้ประกอบการ และผู้บริโภค ยังคงมีความเข้าใจไม่ถูกต้องในบางประเด็น จึงควรที่ผู้รับผิดชอบจะเพิ่มองค์ความรู้ที่ยังเข้าใจไม่ถูกต้องลงในสื่อหรือการให้ความรู้ในครั้งต่อไป ในกระบวนการเรียนรู้และการรับรู้ด้วย และจากการที่ผู้ที่ได้รับข่าวสารผ่านทางวารสารมีคะแนนเฉลี่ยสูงที่สุด จึงควรที่จะมีการส่งเสริมและเผยแพร่วารสารให้มากขึ้นเพิ่มแหล่งเผยแพร่ให้มากขึ้น อย่างไรก็ตามผู้เลี้ยงสุกรหรือผู้ประกอบการและผู้บริโภค มีพฤติกรรมการบริโภคสื่อและคามถี่ในการบริโภคผ่านทางโทรทัศน์มากที่สุดแสดงว่าโทรทัศน์เป็นสื่อที่มีอิทธิพลอย่างมาก จึงควรที่จะพัฒนารูปแบบและวิธีการในการนำเสนอความรู้เกี่ยวกับสารเร่งเนื้อแดงผ่านทางโทรทัศน์ให้ดีขึ้น มากขึ้น และน่าสนใจยิ่งขึ้น ในส่วนของทัศนคติผู้ที่เกี่ยวข้องควรจะทำให้มีความสำคัญและนำผลการศึกษามาพิจารณาวางแผนนโยบายเพื่อนำไปสู่การปฏิบัติต่อไป

เอกสารอ้างอิง

- กรมปศุสัตว์. 2552. กิจกรรม: การแก้ไขปัญหาคาใช้สารเร่งเนื้อแดงในสุกร. คู่มือและแนวทางการปฏิบัติงานหน่วยงานในสังกัดกรมปศุสัตว์ ปีงบประมาณ 2552. น. 327-331.
- กรมส่งเสริมสหกรณ์. 2557. จำนวนสมาชิกกลุ่มเกษตรกรชาย-หญิงแยกตามประเภทกลุ่มเกษตรกร. สถิติกลุ่มเกษตรกรในประเทศไทยปี 2556. Available: http://www.cpd.go.th/cpd/cpdinter/download/data56/Information_agri56/6.%20T5%20C8-11.pdf, 22 กรกฎาคม 2556.
- นิคม ถนนมเสียง. 2550. การตรวจสอบคุณภาพแบบสอบถาม. เอกสารประกอบการอบรม ภาควิชาชีวิตสถิติและประชากรศาสตร์ คณะสาธารณสุขศาสตร์ ม.ขอนแก่น. น. 1-22.
- เทคโนโลยีทางการพิมพ์. 2557. วารสาร (Journal, Periodical). ลักษณะและองค์ประกอบของสิ่งพิมพ์. Available: http://thanetnetwork.com/wbiprinting/WBI/wbi_7/Lesson/compos_7.htm, 18 พฤศจิกายน 2557.
- ราชกิจจานุเบกษา. 2556. ประกาศสำนักทะเบียนกลาง เรื่อง จำนวนราษฎรทั่วราชอาณาจักรแยกเป็นกรุงเทพมหานครและจังหวัดต่างๆ ตามหลักฐานการทะเบียนราษฎร ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2555. ประกาศ ณ วันที่ 11 มีนาคม พ.ศ. 2556.

- เรื่องยุทธ ชัยวรพร. 2536. เลนดอล(เคลือบเทอรอลกับการใช้เพิ่มคุณภาพซากสุกร). สุกรสารสน. ปีที่19. ฉบับที่ 76. น. 9-10.
- สมบุรณ์ เลิศปัญญาวิมล, ไพรวัด สีพั่ง, วีรศักดิ์ อันโยธา และธงชัย เฉลิมชัยกิจ. 2539. การตรวจสอบการใช้สารเร่งเนื้อแดงชนิดซาบูตามอลในสุกรไทยการตรวจปัสสาวะ. รายงานวิชา Clinical Conference คณะสัตวแพทยศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย. น. 12-24.
- สมโภชน์ ทับเจริญ, เสน่ห์ ทองเอี้ย, เนรมิต สุขมณี, และศรีสุวรรณ ชมชัย. 2538. ผลการใช้สาร Beta-Adrenergic Agonist (salbutamol) ต่อสมรรถภาพการผลิตและลักษณะซากสุกรลูกผสมระหว่างพันธุ์พื้นเมืองและหมวยซาน. การประชุมทางวิชาการของมหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ ครั้งที่ 33. น. 176-182 .
- สหกรณ์อ้อมทรัพย์ชลประทานแม่กลองจำกัด. 2544. การวางแผนการเงินเพื่ออนาคต. สอ.กฟผ. ฉบับเดือนมิถุนายน. Available: <http://irrigation.rid.go.th/ma13/p23.htm>, 18 พฤศจิกายน 2557.
- สุทธิพล อุดมพันธุ์รัก และจุฬารณ พูลเอี่ยม. 2556. การคำนวณขนาดตัวอย่างด้วยวิธีของ Taro Yamane. หน่วยระบาดวิทยาคลินิก สถานส่งเสริมการวิจัย คณะแพทยศาสตร์ศิริราชพยาบาล. Available: <http://hpe4.anamai.moph.go.th/Surveillance/data/yamane.pdf>, 22 กรกฎาคม 2556.
- สุรพันธ์ ต้นดิษฐ์ชัยกุล และสวัสดิ์ วรรณรัตน์. 2557. ความรู้และเจตคติของพนักงานฝ่ายผลิตที่มีต่อระบบการผลิตแบบลีนในอุตสาหกรรมยานยนต์ นิคมอุตสาหกรรมเกตเวย์ซิตี้. Available: http://www.pnru.ac.th/offi/graduate/upload-files/uploaded/Thesis%207/B_702.pdf, 18 พฤศจิกายน 2557.
- สำนักพัฒนาระบบและรับรองมาตรฐานสินค้าปศุสัตว์. 2557. คำนิยาม. ประกาศกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ เรื่องมาตรฐานฟาร์มเลี้ยงสุกรของประเทศไทย พ.ศ. 2542 ลงวันที่ 3 พฤศจิกายน 2542. Available: <http://certify.dld.go.th/th/images/BLSC/certify/Farm%20Standard/76.PDF>, 22 กรกฎาคม 2556.
- ศูนย์วิชาการ สำนักงานกองทุนสนับสนุนการสร้างเสริมสุขภาพ. 2553. ดาตุหุพัง สถานการณ์การรับสื่อ. Available: <http://resource.thaihealth.or.th/hilight/12370>, 18 พฤศจิกายน 2557.
- ศูนย์สารสนเทศ กรมปศุสัตว์. 2556. ข้อมูลเกษตรกร-สุกร ประจำปี 2556. ระบบฐานข้อมูลเกษตรกรผู้เลี้ยงสัตว์ Available: http://ict.dld.go.th/th2/images/stories/stat_web/yearly/2556/summaryreport/5.report56_pig.pdf, 22 กรกฎาคม 2556.
- Douglas Pharmaceuticals Ltd. 1999. BUVENTOL EASYHALER[®]. Information for health professionals. New Zealand medicines and medical devices safety authority. Available: <http://www.medsafe.govt.nz/profs/datasheet/b/buventolinhalpawd.htm>. 19 January 2013.
- Hansen, J.A., Yen, J.T., Nelssen, J.L., Nienaber, J.A., Goodban, R.D. and Wheeler, T.L. 1997. Effect of Somatotropin and Salbutamol in Three Genotypes of Finishing Barrows: Growth, Carcass and Calorimeter Criteria. J. Anim. Sci. 75. 1798-1804.
- Warriss, P.D., Kestin S.C., Rolph T.P. and Brown S.N. 1990. The Effects of the Beta-Adrenergic Agonist Salbutamol on Meat Quality in Pigs. J. Anim. Sci. 68. 128-136.
- Yamane, Taro.1973. Statistics: An Introductory Analysis. Third edition. Newyork :Harper and Row Publication.
- Yen, J.T., Mersmann H.J., Hill D.A. and Pond W.G.. 1990. The Effects of Ractopamine on Genetically Obese and Lean Pigs. J. Anim. Sci. 68. 3705-3712.

แพทย์และพยาบาลความท้าทายในตลาดศูนย์กลางสุขภาพ AEC

การเปิดเสรีการค้าด้านบริการของอาเซียน ประกอบกับนโยบายการเป็นศูนย์กลางสุขภาพนานาชาติของประเทศไทย ประกอบกับนั้นมีประเด็นปัญหาด้านบุคลากรเป็นอย่างมาก ทั้งในด้านการแข่งขันในตลาดแรงงาน และการทำธุรกิจการลงทุน ในด้านต่างๆ ประเทศไทยต้องมีการ เตรียมความพร้อมในด้านนี้เป็นอย่างดี การลงทุนในมนุษย์เป็นการลงทุนด้านทรัพยากรที่สำคัญ โดยเฉพาะด้านการบริการทางการแพทย์ทางทันตกรรม ทางกายภาพบำบัดเนื่องจากมีการลงทุนที่สูงและมีการอบรมขั้นสูงต่อเนื่องโดยต้องอาศัยร่างกายมนุษย์ประกอบการศึกษาและอบรม การพัฒนาทางเทคโนโลยีทางการแพทย์และยา ต่างก็มีต้นทุนที่สูงทั้งการลงทุนในภาคเอกชนและรัฐ อัตราค่าตอบแทนในภาครัฐที่ไม่สมดุลไม่สะท้อนต่อตลาดแรงงาน จึงเป็นประเด็นที่ทำให้เกิดความ ขัดแย้งในสังคมในปัจจุบัน ถึงแม้ว่าประเทศไทยเป็นศูนย์กลางสุขภาพนานาชาติอันดับต้นๆ ของเอเชีย มีผู้ป่วยชาวต่างชาติมารับบริการรักษา พยาบาลไม่ต่ำกว่าปีละ 1 ล้านคนโดยเฉลี่ย ในช่วงที่ผ่านมาซึ่งมีส่วนสร้างรายได้ และสร้างชื่อเสียงให้ประเทศ แต่มีความ จำเป็นอย่างยิ่งที่ภาครัฐต้องส่งเสริม สนับสนุน และพัฒนาระบบสุขภาพ และส่งเสริมให้ประชาชนได้รับการสาธารณสุขที่มีมาตรฐานอย่างทั่วถึงและมีประสิทธิภาพตลอดจนส่งเสริมให้ภาคเอกชนและชุมชน มีส่วนร่วมในการพัฒนาสุขภาพและการจัดบริการสาธารณสุขนอกเหนือจากความจำเป็นที่จะต้องสนับสนุนระบบบริการสาธารณสุขที่มุ่งเน้นประโยชน์สาธารณะเป็นหลัก ปัญหาที่เกิดขึ้นคือทรัพยากรด้านสุขภาพของประเทศมีอยู่อย่างจำกัด และปัจจุบันบุคลากรสาธารณสุขโดยเฉพาะอย่างยิ่ง บุคลากรทางการแพทย์และพยาบาล มีความขาดแคลนในภาพรวม อีกทั้งมีการ กระจายตัวทางภูมิศาสตร์ที่ไม่เหมาะสม นอกจากนี้การผลิตบุคลากรทางการแพทย์และพยาบาลเกือบทั้งหมดอยู่ในภาครัฐ ซึ่งได้รับงบประมาณจากเงินภาษีของแผ่นดิน บุคลากรทางการแพทย์และพยาบาล จึงมีพันธกิจหลักในการให้บริการสุขภาพเพื่อประชาชนคนไทยเป็นสำคัญ

อย่างไรก็ตาม การเป็นศูนย์กลางสุขภาพนานาชาติถึงแม้จะมีส่วนทำให้แพทย์ไทยที่ทำงานต่างประเทศจำนวนหนึ่ง กลับเข้ามาทำงานในประเทศไทย ขณะเดียวกันนโยบายนี้และระบบที่เป็นอยู่ทำให้เกิดการดึงแพทย์จากโรงพยาบาลรัฐ โดยเฉพาะอย่างยิ่งโรงพยาบาล ที่เป็นโรงเรียนแพทย์ไปสู่สถานพยาบาลในภาคเอกชน ส่งผลกระทบต่อการรักษาพยาบาล การเรียนการสอน และภาระงานในภาครัฐ

ในปัจจุบัน การเปิดเสรีทางการศึกษาและบริการสุขภาพและการย้ายถิ่นให้บริการทางวิชาชีพระหว่างไทยกับประเทศสมาชิกอาเซียนอื่นยังมีขอบเขตจำกัด มีการกีดกันภายในประเทศ นอกเหนือจากอุปสรรคในประเทศปลายทางด้านภาษาและปัญหาเกี่ยวกับ ข้อตกลงในสัญญาว่าจ้าง ในขณะที่เดียวกันสำหรับในประเทศไทยในฐานะประเทศต้นทางนั้น ความต้องการในการโยกย้ายถิ่นฐานไปให้บริการในต่างประเทศยังไม่ใช่กระแสหลัก เนื่องด้วยเหตุผลหลายประการ ซึ่งที่สำคัญได้แก่ความต้องการการทำงานเพื่อ รับผิดชอบต่อคนในชาติยังเป็นจุดยืนสำคัญของบุคลากรทั้งทางการแพทย์และพยาบาล ความรู้สึกที่ไม่ต้องการ แยกจากครอบครัว ยังคงพบได้ทั่วไป ข้อจำกัดด้านความรู้ความสามารถในการปฏิบัติงานนอกประเทศ และอายุ ทั้งนี้หลักสูตร และเงื่อนไขภายหลังจบการศึกษาของไทย ยังไม่เอื้อต่อการแข่งขัน เชิงธุรกิจการศึกษาในระดับภูมิภาคเมื่อเปรียบเทียบกับประเทศคู่แข่งสำคัญอย่างสิงคโปร์หรือฟิลิปปินส์

อย่างไรก็ตาม ในการเตรียมความพร้อม ที่เหมาะสมรองรับการเปิดเสรีการค้าบริการของอาเซียนและการเป็นศูนย์กลางสุขภาพนานาชาติของไทยพบว่า กลุ่มผู้จ้างงานต้องการให้บุคลากรทั้งทางการแพทย์และพยาบาลของไทยมีทักษะ และองค์ความรู้ใหม่ๆ ในการรักษาและบริการ มีทักษะด้านภาษาและ การสื่อสารที่ดีเข้าใจกฎหมาย มีพฤติกรรมในการให้บริการที่ดีและมีจรรยาบรรณ ในขณะที่กลุ่มผู้ผลิตบุคลากรทั้งทางการแพทย์และพยาบาลของไทยเห็นว่า การเตรียมความพร้อมที่เหมาะสมรองรับการเปิดเสรีการค้าบริการของอาเซียนและการเป็นศูนย์กลางสุขภาพนานาชาติของไทยจำเป็นต้องเน้นที่ การปรับปรุงหลักสูตรตามมาตรฐานสากล และการเป็น Thailand Nursing Education Hub ส่วนกลุ่มนักศึกษาแพทย์และ

พยาบาลวิชาชีพ เห็นว่า ในการเตรียมความพร้อมที่เหมาะสมรองรับการเปิดเสรีการค้าบริการของอาเซียนและการเป็นศูนย์กลางสุขภาพนานาชาติของไทยนั้น ต้องการผู้รู้มาชี้แนะช่องทาง ให้เห็นโอกาสที่ดีกว่าของความเป็นนานาชาติและการพัฒนาภาษาอังกฤษของผู้ให้บริการวิชาชีพนี้

ข้อค้นพบข้างต้นเป็นผลจากวิธีวิจัยแบบผสม ทั้งเชิงปริมาณและคุณภาพ โดยการวิจัยเชิงคุณภาพได้ใช้ข้อมูลทั้งในระดับปฐมภูมิและทุติยภูมิประกอบด้วยการวิจัยเอกสารและการวิจัยภาคสนามรวมทั้งการสัมภาษณ์เชิงลึก และการประชุมระดมสมอง ในโครงการวิจัยเรื่อง “การพัฒนาและการผลิตบุคลากรในการให้บริการสุขภาพเพื่อรองรับการเปิดเสรีอาเซียนภาคการค้าบริการ” ซึ่งได้รับการสนับสนุนจากสำนักงานกองทุนสนับสนุนการวิจัย (สกว.) โดยมีวัตถุประสงค์หลัก 5 ประการคือ

1. เพื่อศึกษาข้อมูลพื้นฐานด้านแนวทางและกรอบกติกาการเปิดเสรีทางการศึกษาและการเคลื่อนย้ายข้ามพรมแดนของบุคลากร การบริการสุขภาพด้านการแพทย์และพยาบาลในกรอบความตกลงการค้าบริการของอาเซียน (AFAS)

2. เพื่อศึกษาวิเคราะห์เปรียบเทียบแนวทางการผลิตบุคลากรวิชาชีพทางการแพทย์และพยาบาล ของสิงคโปร์และฟิลิปปินส์ซึ่งเป็นประเทศที่มีศักยภาพในการแข่งขัน

3. เพื่อศึกษาวิเคราะห์ปัจจัยดึงดูดในประเทศไทยที่มีผลต่อการเข้ามาให้บริการทางวิชาชีพของแพทย์และพยาบาลต่างชาตรวมถึงการวิเคราะห์ปัจจัยหลักในประเทศไทยที่ส่งผลต่อการออกไปแข่งขันให้บริการทางวิชาชีพในประเทศสมาชิกอาเซียนอื่นของแพทย์และพยาบาลไทย

4. เพื่อศึกษาแนวทางทางการเตรียมความพร้อมของสถาบันการศึกษาและหลักสูตรการเรียนการสอนด้านการแพทย์และพยาบาลของไทยรองรับทางการเปิดเสรีทางการศึกษาและการบริการสุขภาพ

5. เพื่อเสนอแนวทางเชิงนโยบาย ต่อการปรับตัวของสถาบันการศึกษาด้านการแพทย์และพยาบาลของไทยรองรับตลาดแรงงานทางวิชาชีพด้านบริการสุขภาพที่เปลี่ยนแปลงไปในบริบทการเปิดเสรีทางการศึกษาและการบริการสุขภาพของประชาคมอาเซียน

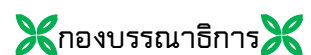
โดย : พัชราวลัย วงศ์บุญสิน และคณะจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย นักวิจัยฝ่ายนโยบายชาติ และความสัมพันธ์ข้ามชาติ สกว.

ที่มา : <http://www.thai-aec.com/957>

ข้อมูลจาก <http://www.thai-aec.com>

โปรดติดตามตอนต่อไปของ AEC นะคะ ^^__^^

รายงานการชันสูตรโรคสัตว์

เมษายน - มิถุนายน 2558

ชนิดสัตว์	จำนวนตัวอย่างที่ส่งตรวจ				โรคที่ตรวจพบ	จำนวนตัวอย่างที่พบ
	ซาก, มีชีวิต	อุจจาระ	เลือด, ซิรัม	เชื้อปัสสาวะ		
โค	1	223	4417	-	Mastitis	7
กระบือ	-	-	33	-	-	-
สุกร	7	-	14	-	PRRS*	6
แกะ	-	-	305	-	-	-
แพะ	-	-	3,370	-	-	-
กวาง	1	-	9	-	-	-
ไก่	122	36	1,175	1,184	-	-
เป็ด	2	-	30	649	-	-
นกธรรมชาติ	3	-	-	77	-	-
สัตว์ปีกสวยงาม	-	-	-	-	-	-
นกกระทา	2	-	-	4	-	-
นกกระจอกเทศ	-	-	-	-	-	-
ห่าน	-	-	-	-	-	-
ม้า	-	6	65	-	-	-
สัตว์ป่า	30	-	73	-	-	-
สัตว์น้ำ	3	-	-	-	-	-
สัตว์เลี้ยง	7	-	-	-	-	-
สัตว์ครึ่งบกครึ่งน้ำ	-	-	-	-	-	-
สัตว์ทดลอง	302	-	-	3	-	-

*PRRS: Porcine reproductive and respiratory syndrome

ศูนย์วิจัยและพัฒนาการสัตวแพทย์ภาคเหนือตอนล่าง

อ.วังทอง จ.พิษณุโลก 65130 โทร 0-5531-2069

E-mail : vrd_sn@dld.go.th

ชำระค่าฝากส่งเป็นรายเดือน
ใบอนุญาตเลขที่ 60/2542
ไปรษณีย์วังทอง

เหตุขัดข้องที่นำจ่ายผู้รับไม่ได้

- จ่าหน้าไม่ชัดเจน
- ไม่มีเลขที่บ้านตามจ่าหน้า
- ไม่ยอมรับ
- ไม่มีผู้รับตามจ่าหน้า
- ไม่มารับภายในกำหนด
- ตาย
- เลิกกิจการ
- ลาออก
- ย้าย ไม่ทราบที่อยู่ใหม่
- เลขที่บ้านไม่ถึง
- บ้านรื้อถอน
- เลขขาดหายไป
- อื่นๆ
- ลงชื่อ.....

ที่ปรึกษา: ผู้อำนวยการศูนย์วิจัยและพัฒนาการสัตวแพทย์ภาคเหนือตอนล่าง

เจ้าของ: ศูนย์วิจัยและพัฒนาการสัตวแพทย์ภาคเหนือตอนล่าง

บรรณาธิการ: สพ.ญ.ธรรมรัฐ หรพร้อม นางสาววิลาวรรณ บุตรกุล

กองบรรณาธิการ: น.สพ.เสกสิทธิ์ สิงห์แจ่ม

น.สพ.สีบชาติ สัจจวาทีต

สพ.ญ.อังคณา ชันทะบุตร

สพ.ญ.ชีวารัตน์ สุภาภรณ์ประดับ

สพ.ญ.เจริณวรรณ มณีพันธุ์เจริญ

นายประสิทธิ์ วานิชสวัสดิ์วิชัย

นางสาวสุวรรณี ตันรัตน์วงศ์

นางสาวโยธกานต์ สิงห์วงศ์

นางนงลักษณ์ แสงแก้ว

นายชัยณรงค์ กุลฉิม

นางสาวดารณี นาคโอภาส

นายสุภัทศิริ อภินันท์

กำหนดออก : ทุก 3 เดือน